

Dyskusja panelowa
w ramach ogólnopolskiej konferencji
Filozofia w informatyce V

Instytut Filozofii
23 listopada 2019, godz. 9.00-10.00
sala Rady Wydziału, p. 4

prof. dr hab. Wiesław Babik (UJ)
prof. dr hab. Józef Lubacz (PW)
dr hab. Bogdan Księżopolski, prof. UMCS
dr hab. Zbigniew Osiński, prof. UMCS
prowadzący:
prof. dr hab. Marek Hetmański (UMCS)

Dyskusja panelowa ma za cel interdyscyplinarną refleksję nad szeroko pojętą informatyką oraz wszystkimi dyscyplinami naukowymi i praktycznymi zajmującymi się kategorią informacji. Można być może mówić już o filozofii informatyki i informacji rozumianych jako ogólna refleksja nie tylko nad teoretycznymi i technologicznymi wymiarami informacji (jej ilościową stroną), ale również nad psychologicznymi i społecznymi aspektami (stroną jakościową) procesów informacyjnych. Tak różne dziedziny nauki zajmujące się kategorią informacji jak informatyka, informatologia i bibliotekoznawstwo, matematyka i fizyka, ale również psychologia (kognitywistyka), socjologia, nawet nauki ekonomiczne i nauki o zarządzaniu tworzą coraz rozleglejszy obszar interdyscyplinarnych badań i teorii w tym temacie. Wydaje się, że filozofia informatyki (filozofia informacji?) mogłaby próbować integrować wszystkie te perspektywy i poszukiwać istoty informacji jako takiej. Niech będzie to ostatni w kolejności, trzeci problem do rozpatrzenia w dyskusji panelowej – co jest istotą informacji jako takiej?

Postawmy jednak najpierw pytanie, co wybrane dyscypliny – reprezentowane i uprawiane przez dyskutantów – powiedziały nowego o samej kategorii informacji, a także za jej pomocą, co ujawniły nowego (jeśli w ogóle) o ludzkim poznaniu, wiedzy, posługiwaniu się przez człowieka przedmiotami czy narzędziami? Wszak jeden z aspektów informacji ukazuje jej podmiotowy wymiar. Co wiemy z tych nauk o informacji nowego o człowieku, twórcy i użytkowniku informacji, a nie tylko o samych algorytmach, automatach, maszynach, systemach łączności czy bazach danych? Inaczej jeszcze pytając: o czym są informatyka, informatologia, nauki o telekomunikacji czy sztuczna inteligencja lub robotyka – o informacji czy o człowieku? A jeśli to drugie, to w jaki sposób i w jakim stopniu?

I drugie pytanie: jak można z perspektywy każdej z tych nauk podejść do problemu, który wydaje się obecnie najważniejszym wyzwaniem cywilizacji – przeciążenia (przeładowania) informacyjnego w systemach komunikacyjnych jak internet oraz nadużywania, w tym manipulowania i kontrolowania wiadomościami w globalnych systemach informatycznych i informacyjnych? Czy ta kwestia dla tak różnych nauk o informacji jest w ogóle problemem; teoretycznym, badawczym, publicystycznym?